

Doğa ve İnsan — Deneme

KPSS AI Coach · 08.09.2026 · 7 soru

Atmosfer katmanları ve sıcaklık ilişkisi birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılara ulaşılmıştır. I. Atmosferin en dış katmanı ekzosferdir. II. Güneş ışınlarının daha büyük açıyla geldiği alanlarda sıcaklık daha yüksektir. III. Saatte 63 ila 120 km hızındaki rüzgârlar kasırga olarak adlandırılır.

1. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

2009'da AFAD'ın görev alanı düzenlenirken atmosferin en dış katmanını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

2. 2009'da AFAD'ın görev alanı düzenlenirken atmosferin en dış katmanını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekzosfer
- B) Mezosfer
- C) Stratosfer
- D) Troposfer
- E) Termosfer

Bir fabrikanın ham maddeleri işleyerek kullanılabilir yeni ürünlere dönüştürmesi, insanların artan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğaya ve ekonomik faaliyetlere müdahalesine örnektir. Bu süreçte ham madde, atölye ve fabrika aşamalarından geçmektedir.

3. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanayi faaliyetleri ham maddeleri işlenmiş ürünlere dönüştürür.
- B) Sanayi faaliyetleri yalnızca tarımsal üretimi düzenler.
- C) Sanayi faaliyetleri doğal ortamı bütünüyle ortadan kaldırır.
- D) Sanayi faaliyetleri insan ihtiyaçlarından bağımsız gelişir.
- E) Sanayi faaliyetleri yalnızca enerji üretiminden oluşur.

Türkiye’de afetlerle mücadelede görev yapan kamu kurum ve kuruluşları, 2009’da çıkarılan ilgili yasayla Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı çatısı altında birleştirilmiştir. Bu düzenleme, afet yönetiminde farklı görevlerin ortak bir yapı içinde yürütülmesini amaçlamaktadır.

4. Buna göre bu düzenleme için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Afet yönetimindeki yetkilerin ortak bir kurumsal yapı altında toplandığı
- B) Afet yönetimindeki yetkilerin yalnızca yerel yönetimlere bırakıldığı
- C) Afet yönetimindeki yetkilerin 2008 yılında dağıtıldığı
- D) Afet yönetimindeki görevlerin birbirinden bağımsız sürdürüldüğü
- E) Afet yönetimindeki sorumluluğun yalnızca özel kuruluşlara verildiği

2009’da çıkarılan ilgili yasayla Türkiye’de afetlerle mücadelede görev yapan kamu kurum ve kuruluşları birleştirilmiş, bu alandaki yetki Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına devredilmiştir.

5. Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kamu kurum ve kuruluşları afetlerle mücadelede ortak bir yapı altında birleştirilmiştir.
- B) Afetlerle mücadeledeki yetki Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına devredilmiştir.
- C) Düzenleme 2009’da çıkarılan ilgili yasayla yapılmıştır.
- D) Afetlerle mücadelede görev yapan kamu kurumlarının yetkisi ortaklaştırılmıştır.
- E) Düzenleme 2010’da çıkarılan ilgili yasayla yapılmıştır.

MEBİ'nin Coğrafya özetinde atmosferin katmanları, insanın çevreye müdahaleleri ve sıcaklığın oluşumunda etkili olan unsurlar birlikte ele alınmaktadır.

6. I. Ekzosfer atmosferin en dış katmanıdır. II. Millî park uygulamaları insanın doğaya olumlu müdahaleleri arasında gösterilebilir. III. Güneş ışınlarının daha eğik açıyla geldiği alanlarda sıcaklık değerleri daha yüksektir. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

MEBİ Coğrafya konu özetinin 218. bölümünde, insanların doğal çevreye yönelik çeşitli faaliyetleri sınıflandırılmıştır.

7. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sınıflandırmada insanın doğaya müdahaleleri arasında yer almaz?

- A) Balıkçılık faaliyetleri
- B) Tarım alanı açma
- C) Sanayi ve enerji üretimi faaliyetleri
- D) Yerleşim alanları kurma ve şehirleşme
- E) Kara yolu, deniz yolu, hava yolu ve demir yolu ulaşımı

Cevap Anahtarı

1. C

2. A

3. A

4. A

5. E

6. D

7. A

Çözümler

- 1.** Atmosferin dış katmanı ekzosferdir ve ışınların geliş açısı büyüdükçe sıcaklık artar. 63-120 km/s aralığı ise kasırga değil, fırtına tanımıdır; bu nedenle III yanlıştır.
- 2.** Atmosferin en dış katmanı ekzosfer olarak adlandırılır. Mezosfer, stratosfer, troposfer ve termosfer atmosferin başka katmanlarıdır; bu nedenle doğru kavram değildir.
- 3.** Sanayi, ham maddelerin atölye ve fabrikalarda imalat sürecinden geçirilerek kullanılabilen yeni ürünlere dönüştürülmesidir. Diğer seçenekler sanayiye tek bir alana indirgemekte veya kaynakta bulunmayan aşırı sonuçları sürmektedir.
- 4.** 2009 yılında yapılan düzenlemeyle görev yapan kamu kurumları birleştirilmiş ve yetki ortak bir başkanlık yapısında toplanmıştır. Bu nedenle yerel yönetimlerle sınırlama veya görevlerin bağımsız sürdürülmesi doğru değildir.
- 5.** Kaynakta kurumların birleştirildiği, yetkinin Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına devredildiği ve düzenlemenin 2009'da yapıldığı belirtilmektedir. Bu nedenle 2010 yılına ilişkin ifade söylenemez.
- 6.** Ekzosfer atmosferin en dış katmanıdır ve millî park uygulamaları doğaya olumlu müdahale sayılır. Sıcaklık, ışınların daha eğik değil daha büyük açıyla geldiği alanlarda yükseldiğinden III. yargı yanlıştır.
- 7.** Sınıflandırmada tarım alanı açma, sanayi ve enerji üretimi, şehirleşme ve ulaşım faaliyetleri doğaya yapılan müdahaleler arasında sayılmıştır. Balıkçılık faaliyetleri ise verilen sınıflandırmada yer almamaktadır; bu nedenle doğru yanıttır.